

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาวิจัยแบบการสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาคงต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและพื้นที่ ที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่กลุ่มผู้แปรรูปผลผลิตจากระบบเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ได้แก่ กลุ่มผู้แปรรูปผลผลิตจากระบบเกษตรอินทรีย์ที่ทำการแปรรูปผลผลิตในรูปแบบของอาหารอบแห้งและหมักดอง ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์กลุ่มแม่ทา กิ่งอำเภอแม่อน แปรรูปข้าวเกรียบฟักทอง ข้าวเกรียบข้าวโพดฝักอ่อน และลำใยอบแห้ง กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์กลุ่มตันป่ายาง อำเภอแม่แตง แปรรูปเต้าเจี้ยว กล้วยน้ำหว่าบและซีอิ๊วขาว กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรอินทรีย์บ้านผึ้ง อำเภอแม่แตง แปรรูปเต้าเจี้ยวโดยศึกษาจากตัวแทนผู้แปรรูปผลผลิตจากระบบเกษตรอินทรีย์จำนวนกลุ่มละ 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้

2.1 การสร้างเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้แปรรูปผลผลิตจากระบบเกษตรอินทรีย์ เป็นส่วนที่ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ถึงข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ที่ตั้งของกลุ่มแปรรูป ระยะเวลาที่ดำเนินการของกลุ่มแปรรูป สมาชิกทำการแปรรูปเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลัก ระยะเวลาที่ใช้ในการแปรรูปต่อวัน จำนวนสมาชิก การดูแลความสะดวก และการได้รับความรู้

ตอนที่ 2 แบบสังเกตการแปรรูปผลผลิตเกษตรจากระบบเกษตรอินทรีย์ โดยการสังเกตจาก วัตถุประสงค์ที่ใช้ อุปกรณ์ เครื่องมือ สถานที่แปรรูป และขั้นตอนการแปรรูป

ตอนที่ 3 แบบสังเกตสัญลักษณ์ขณะส่วนบุคคลของตัวแทนกลุ่มผู้แปรรูป โดยการสังเกต ขณะ ตัวแทนกลุ่มทำการแปรรูป

2.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ เมื่อได้แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตไปทดลองใช้กับกลุ่มแปรรูปสันตือ โศก เขตบึงกลุ่ม กรุงเทพมหานคร เพื่อปรับคำถามให้ง่ายต่อการเข้าใจของผู้ถูกสัมภาษณ์ และง่ายต่อการสังเกต ซึ่งกลุ่มดังกล่าวมีการแปรรูประบบเกษตรอินทรีย์เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างและมีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตไม่มีคำถามในส่วนของความเชื่อและวัฒนธรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากสาขาวิชา โภชนศาสตร์ศึกษา บัณฑิตศึกษาศาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงกลุ่มผู้แปรรูปผลผลิตจากระบบเกษตรอินทรีย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่กลุ่ม
2. ประสานงานกับกลุ่ม เพื่อขอข้อมูลผลิตภัณฑ์รวมถึงนัดหมายเวลาเพื่อเข้าไปเก็บข้อมูลที่กลุ่ม
3. ดำเนินการ สัมภาษณ์ และสังเกต จากตัวแทนกลุ่มผู้แปรรูปผลผลิตเกษตรจากระบบเกษตรอินทรีย์
4. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาตรวจสอบข้อมูลและวิเคราะห์ ก่อนนำเสนอผลการศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย เป็นวิธีการที่ประมวลความคิดเห็นจากข้อมูลเชิงรูปธรรมแล้วจึงทำเป็นข้อสรุปซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม ดำเนินการโดยการจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล จากนั้นจึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชื่อมโยงตามกรอบแนวคิด